

קטעים מתוך: תפילתו של אמן

יאנוש קורצ'אק, כתבים ב', עמ' 33-30
תרגום: אורי אורלב

אני מודה לך, בוראי, שמצאת לנכון ליצור מוזר כמוני. יצור שנקרח ונבקש בנגוד לכל הגיון. אכו, כמו שצריך; אתה זקוק מן הסתם לאחד כזה אם אני קיים.

ככל שרוב בי יותר חסר ההגיון - כך אני אסיר תודה לך יותר.

אני - מחאה - עזות מצח, חצפה, אדון לעצמי בקרב עדר ממושמע.

אני - מעשה קנדס, האחד באפריק ונעץ האסונאטהא (פיקוס רליגיוזה).

תפילתי, הבורא, איננה התפלה המקבלת מאי-פעם, לא כמו של כלם, אלא אני והיום - וכאן בדיוק, וברגע הזה האחד שלא יחזר על עצמו.

תבין: נביא ליצן שלך - ואח!

אני - או שאינני יודע מי אני או שאינני מכיר את עצמי, פעם משתטה בכבוד ופעם מתכבד בשטויות - גאה, כנוע, רגשני, מאים, אני מתחנף בבוז כחתיול, סגור ומאופק, המפספט את הכל. אני מוכר דמעות, מאבד מקלות הליכה ואולרים, רגיש לצלצלו של שעבוד.

אינני קוטף את מה שאני מגיע אליו, אבל שורף אזקים - אף אני מזהה אותך בכל לחש זעיר שבזעירים, הבורא, ועל כך אני אסיר תודה לך ללא גבול.

אינך מאמין שאני מבקש להתפלל? באמת!....

הרי אלהים אתה כדי להכעיס את הכהנים - ואני יודע מה זאת אומרת.

רב תודות לך, אלוהים, על שיצרת חמורים, פילים עם אף ארוך, רעד עלים ולבבות, שנתת פנים שחורות לאפריקאי ומתיקות לסלק. תודה לך על זמיר ועל פשפש המטה... על כך שהאוויר מחניק את הדג; על הברקים והדבדבנים... שהענקת מחשבה לאבנים, לים, לבני האדם...

...אני חש בכל, אף אינני יודע דבר. אויליות הן בעיני האמתות הפתובות; בעלות ערך הן רק אלה המתגלות מבעד לחור המנעול; ומכיון שאז אני רואה אותן בחטף, לא בדיוק, אני טועה תמיד; והרי כך עוד יותר טוב. אני כאן!

...אינני יודע דבר, אני מנחש את הכל. אתה יודע, הבורא, מה זאת אומרת הכל!

אני חסר כל ערך מכף רגל ועד ראש, והרי אני מכרח, לעזאזל, להיות תמיד הראשון; אני מאבד תקוה לכל היותר לחמש דקות, כל מה שנקון אני דוחה למחר; אני רובץ עם הפטו למעלה בשמש על החול; בוכה על בבדידותו של עץ אגסים בשדה, ומנשק ישיש בכתפו.

אני ... מנתר ומתהפך באויר ואני תמיד בן שש-עשרה, תמיד אשחק בימטבע לקיר (קוקסו¹). תמיד אשרק באצבעות ובמשחק אפסיד את כל כפתורי המכנסים. אני חסר כל ערך מכף רגל ועד ראש, הא, כמה דלה הייתה האנושות בלעדי. אני מלמד אותה לאהב חטא ולהט, ולנשם במלוא, במלוא, במלוא החזה.

... אני שותה את השמש בלי למצמץ בעיני. ונדמה לי שכאשר בראת אותנו, גם עקמת בשובבות את ציר כדור הארץ, היית שתיי במקצת: לא בוראים אמן בראש צלול. אבל את כל אלה שם, את כל בעלי החלומות שמי יודע כמה הם מיחדים ומקדשים – הרי אלה הם לחם חקנו.

מפני שאם אני לא אוהב מישהו, זה רק את אלה המפקחים; אם אני חושש, זה מבעלי השאיפות היודעים מה רצונם.

הרגעים שלי – כלם ממזרים חסרי בית – ללא השגחה ובלי תכלית – כלם לולגנים ובולעי אש.

אני אוהב את הכל ברוח של הוללות – מתוך עליצות – ללא דאגות.

כל יום אני מבחין במשהו חדש בתוך דברים שראיתי שנים – ונדהם פתאום שלכלב יש זנב, שחשמלית נוסעת מעצמה, שלעץ לבנה יש קלפה לבנה.

אני פקח וערמומי, תמים כנערה מאמינה. אני מתבונן בעצמי בחיוף או נוף בעצמי כהגן. אני אוסף חרוזים קטנטנים, פוקח את עיני לרוחה, ומצהיר בפני פנס רחוב²:
"את היפיפייה היחידה שמבינה".

נולדתי, הבורא, באחור של חמש מאות שנה, מקדם מדי בחמש מאות שנה. משום כך אני כל כך שמח ועצוב: שאני חי, שכבר סימתי את חיי, שעדין לא התחלתי לחיות.

אני ואתה – הבורא – ולא איש מלבדנו. ואני – משמע אנחנו – אנחנו כלנו

אנחנו קשת בענן ביום סגרירי של סתו, יצורים תועים מבין הבנים שלך – אנחנו שלג של קיץ – פרגים אדמים על פני קרחונים, אנחנו – מפרשים מורמים מלאי רוח. אין בכך ולא פלוגתא שאנו משחקים בפקעת הצמר של סבתא עם החתלתולים – וממוטטים משטרי רודנים. אנו מקימים מגדלים העומדים בבדידות. אנו בוראים מעשים ממשיים ומפקחים מתוך נפשנו המטרפת, אנו המשבעים לוסלים של תבת הנגינה – קמים על ההוזה בחרב המנון העתידי, גוועים וקמים לתחיה לפקדתנו אנו, ממוטטים תוצאות של מעשים בבתי קברות של כל המחודלים לעשותם פסל ומצבה לאין אונים ורפיון משתף.

עך כך, הבורא, אני מברך אותך ומהמר ברטט – על התענוג המפלא שהם החיים.

³Va banque (הימור על כל הקופה) – חיים תמורת כוח יצירה.

¹ משחק המתנהל באמצעות מטבות שמשליכים כנגד הקיר. מי שמטבעותיו קרובות כמידת אצבעות פשוקות ממטבעות יריביו, כשהן נוחות לארץ, הוא המנצח.
² [פנס רחוב, בפולנית בלשון נקבה], בפולקלור הפולני השיכורים מדברים אל פנסי הרחוב
³ במשחקי הימורים – להמר על כל הקופה

